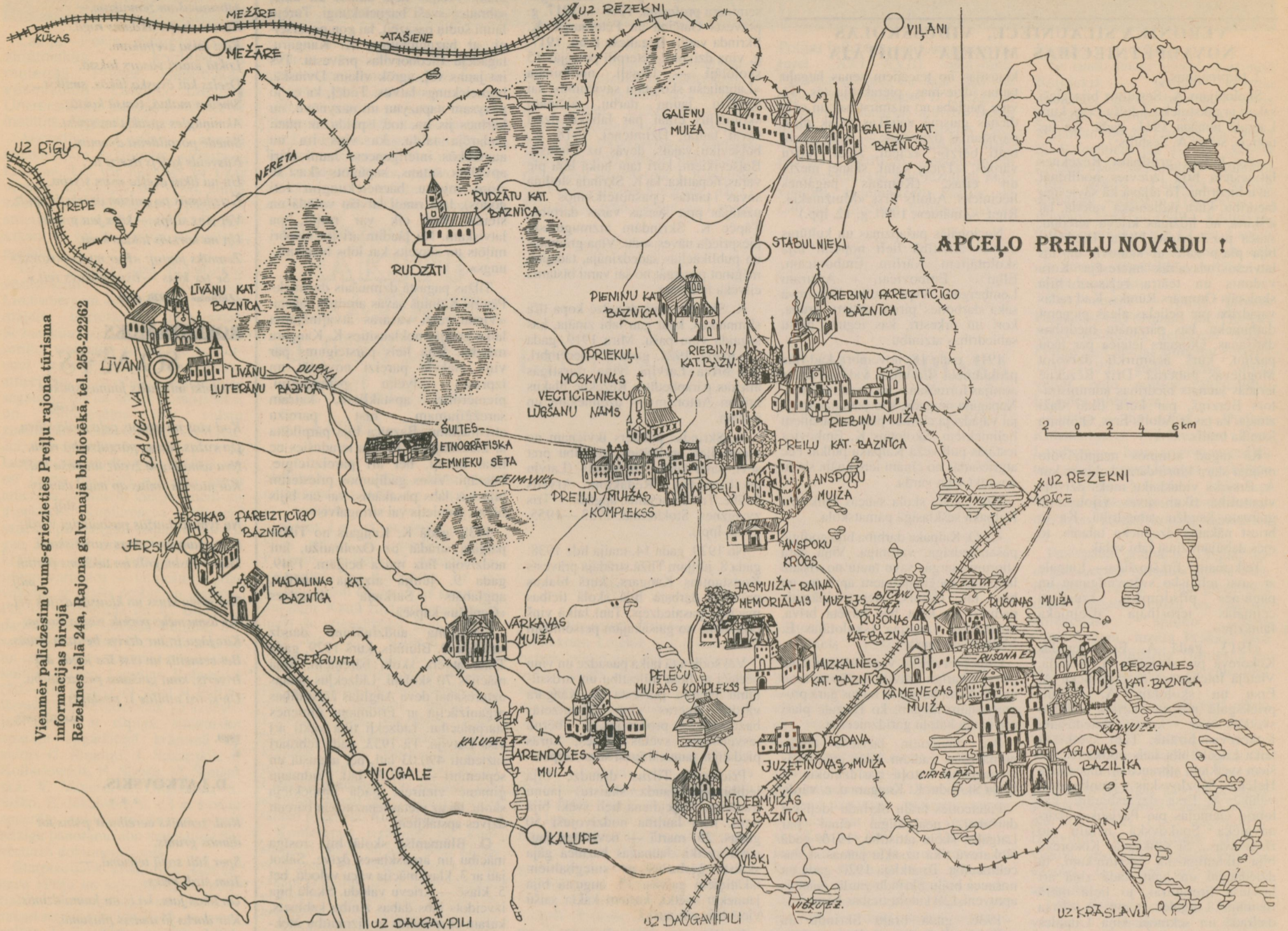


MOZEŅŠ MUN(I)S NŪVODENIS, BET DIŽONI TURĒJĒS...



Vienmēr palīdzēsīm Jums-griezieties Preiļu rajona tūrisma informācijas birojā Rēzeknes ielā 24a, Rajona galvenajā bibliotēkā, tel. 253-22262

DAŽU MARŠRUTU APRAKSTI

1. No Rīgas un Kurzemes mūsdiā visērtāk var nonākt, braucot pa Rīgas—Daugavpils šoseju un šķērsojot Preiļu rajonu virzienā no ziemeļrietumiem uz dienvidaustrumiem. Komfortabls brauciens pa asfaltētiem ceļiem un jūs apskatīsiet abas rajona pilsētas — Līvānus un Preiļus, tad, izmetot likumu caur Jasmuižu, varētu apmeklēt Aglonas baziliku.

Līvāni — Rožupe — Moskviņo — Preiļi — Aizkalne — Aglona. Interesantākie apskates objekti.

Līvānos — senajā rūpniecības pilsētā — Stikla fabrikas muzejs (Zaļā ielā 23), Līvānu katoļu baznīca (1861., 1920., Baznīcas ielā 19), Līvānu luterāņu baznīca (1929., Dzelzceļa ielā 17), skaists skats pār Daugavu no Līvānu pusmuižas vietas uz pussaliņas.

Ja laiks atļauj, apmeklējiet 9 km attālo Jersiku, tās slaveno Jersikas pilskalnu un Jersikas pareizticīgo baznīcu (1866., 1904.), pārvietojamo cara armijas no dzelzs gatavoto baznīcu.

Rožupē — piemiņas akmens komponistam Jēkabam Graubiņam, kas dzimis šai pusē.

Moskviņo — gadsimta sākumā celts vecticībnieku kopienas lūgšanu nams.

Preiļos — Preiļu muižas komplekss parkā (pils (1860.—64.), kapela (1817.)), vērtu sarga namiņš, kurā iekārtots Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs, Preiļu

katoļu baznīca (1878.—1886.), vērot māla trauku tapšanas procesu un jaukus suvenīrus var iegādāties keramiķa P. Čerņavskā darbnīcā (Talsu ielā 23).

Anspokos — Mednieku pils drupas Preiļupītes krastos un 18. gs. arhitektūras piemineklis Anspolu muižas krogs un stallis.

Aizkalnē — Jasmuiža — Raiņa memoriālais muzejs ar bagātīgu latgales keramikas kolekciju, Jasmuižas katoļu baznīca (1815., 1932.), Aizkalnes pareizticīgo baznīca (1904.), 19. gs. celtais krogs.

Aglonā — Aglonas bazilika (1768.—1800., 1994.) un klostera ēka, kas ir pazīstama kā katoļu svētvieta visas Austrumeiropas kristiešiem. Aglonas ģimnāzijas ēka (1928.). Gleznainā Aglonas apkārtnē bagāta ar daudziem pilskalniem, no kuriem pazīstamākais ir Madalānu pilskalns.

2. Ja ceļojat pa Latgali un jūsu maršruts ved no Daugavpils uz Rēzekni vai arī pretējā virzienā, iesakām braukt nevis pa plašo Pēterburgas-Varšavas maģistrāli, bet gan Višķos nogriezties pa kreisi un izbraukt seno kultūrvēstures objektu bagāto ceļu, kam dots nosaukums **VIA INFLANTA**.

Pelēči — Preiļi — Riebiņi — Stabulnieki — Galēni.

Interesantākie apskates objekti: Nidermuižas katoļu baznīca (1901.).

Pelēchos — Pelēču muiža komplekss (19. gs.) — īpatnējas koka ēkas — kungu māja un klētis, Pelēču ūdensdzirnavas (19. gs.), te saglabājusies tāda unikāla lieta, kā ar ūdeni darbināms gateris, Gornajašu kapliņa (18. gs.), kuras interjerā ir unikāls 18. gs. uz deļiem gleznots altāris.

Raipolē — mūsdienīga zemnieku saimniecība kādreizējās Raipoles muižas vietā. Zirgu izjādes.

Riebiņos — Riebiņu pils (18., 19. gs.), Riebiņu katoļu baznīca (1909.), Riebiņu pareizticīgo baznīca (1893.).

Stabulnieki — Pastaru vējdzirnavas (1891.), apskatāmas brīnumlabi saglabājušās graudu maļamās iekārtās, ko lietojuši mūsu vectēvi.

Galēni — Galēnu muižas komplekss (18., 19. gs.) — kungu māja, 2 klētis, parks, Galēnu katoļu baznīca.

3. Ja jums ir vairāk laika vai arī ceļojat ar velosipēdu, Preiļu rajonu var iepazīt pamatīgāk, izbraukājot to krustām šķērsām, baudot Latgales dabu, izzinot vēsturi un kultūru.

Līvāni — Turki — Rudzāti — Rožupe — Vanagi — Vārkava — Arendole — Pelēči — Jasmuiža — Baški — Gelenova — Rušona — Jaunaglona — Bērzgale — Kapiņi — Aglona.

Interesantākie apskates objekti: Ceļa sākumposms gandrīz līdz Rudzātiem ved pa teiksmaino Steķu silu — daudzviet te šķiet, ka vēl nav

cilvēks savu kāju spēris. Mazliet tālāk no ceļa — lieli augsto purvu masīvi — Skrebeļu, Steparu, Teiču — pagaidām cilvēku nesapostītas ekosistēmas, kur var novērot gan rubeņu riestus, gan dzērviņu dejas.

Turkos — Ģeđušu pilskalns, Saliēšu dižozols — dižākais Latgalē.

Steķos — piemiņas akmens Steķu kaujās (1944.) kritušajiem. Rudzātos — Rudzātu katoļu baznīca (18. gs., 1910.—12.).

Vanagi — apvidus, kurā pēckara gados aktīvi darbojās nacionālie partizāni vietējā mācītāja Juhņeviča vadībā. Vanagu katoļu baznīca. (19. gs. b.).

Vārkava — Vārkavas katoļu baznīca (1877.), Vārkavas muiža — pils (1865.), saimniecības ēkas un parks.

Kalupes luterāņu baznīca (19. gs.).

Arendole — Arendoles muiža (19. gs.) romantiska kungu māja Dubnas upes krastā, parks un saimniecības ēkas.

Baški — ūdenssporta bāze, iespējams pārņakšpot, pavizināties ar ūdenslēpēm pa Eikša ezeru.

Tālāk brīnumjauks paugurains ceļa posms apkārt Katēgrādes ezeram (tikai nepaskrieniet garām Katēgrādes pilskalnam).

Gelenova — no senās muižas palicis parks, bagāts ar eksotiem, un muižas klētis.

Rušona — kopš senas pagātnes pazīstama vieta, rakstītos avotos minēta jau no 16. gs. Rušonas katoļu baznīca (1766., 19. gs.) un dominikāņu klostēris (18. gs.), Rušonas muiža (19. gs. II p.).

Garām Kristapiņu kapulaukam (kur latgaļu apmetne pastāvēja jau I. g. tkst. p. m. ē.) uz Jaunaglonu (līdz 1937. g. Kameņeca) — Kameņecas muižas pils (18. gs., 20. gs. 20. gadi) ar skaisto parku, kur atrodas seno latgaļu kultakmens — Kameņecas Lielais akmens ar uzrakstu poļu valodā, Kameņecas ūdensdzirnavas (1873.), Jaunaglonas sieviešu ģimnāzija (1928.), Reuta kalns — pilskalns.

Bērzgale — Bērzgales katoļu baznīca (1750.—51.), zvanu tornis (19. gs.), mācītājmāja (19. gs.).

Kapiņi — Starodvorjes vecticībnieku kopienas lūgšanu nams. Kapiņu senkapi.

Inese STŪRE

Tuvojas pavasaris, pašā laikā uzstāties ar šādām publikācijām un pilnīgi pamatotas ir cerības, ka daudzi vasaras atvaļinājumos un brīvdienās izmantos ceļošanu, lai iepazītu novadu. Skaists un interesants ceļvedis pa Rēzeknes rajonu un visu Latgali izdots kabatas formāta grāmatiņā «Rēzekne — Latgales sirds» (LKC izdevniecība 1995. gads), tajā apskatīti četri maršruti, kuri izstrādāti jau 1936. gada Iekšlietu ministrijas Tūrisma biroja izdevumā un tagad bagātināti ar jaunākiem papildinājumiem.

Varbūt arī kāds cits I. Stūres kolēģis — rajona tūrisma informācijas biroja vadītājs(a) — vēlas publicēt ko līdzīgu — laipni lūdzam!

ZEMTŪRIS Latgales novada nedēļas laikraksts. Redkolēģija. Dībinātājs — A. Rancāna izdevniecība.

Masu informācijas līdzekļa reģistrācijas apliecība Nr. 1609. Iznāk no 1994. gada 30. decembra, reizi nedēļā — piektdienās.

Izdevēja norēķinu kants Latvijas Unibankas Rāznas filiālē Preiļos Nr. 468425, izdevēja adrese: A. Upiša ielā 3-49, LV-5301, tālrunis 21516.

Iespiedloksne, metiens — 1000 eks. Datorsalikums Livija Kalvāne, datoraplaušana Solveiga Sarkane. Iespiesta Rēzeknes tipogrāfijā Baznīcas ielā 28.